

Novi evropski predpisi za bolj trajnostne in etične baterije

Baterije postajajo strateška dobrina in Evropski parlament pripravlja nove predpise, ki bodo urejali okoljske, etične in družbene vidike.

Na evropskih cestah naj bi bilo do leta 2030 vsaj [30 milijonov električnih vozil z ničelnimi izpusti](#). Električni avtomobili naj bi bistveno zmanjšali izpuste toplogrednih plinov, imajo pa pomanjkljivost: potrebujejo baterije.

Parlament je 14. junija 2023 [sprejel posodobitev direktive EU o baterijah](#) in zagotovil, da se lahko baterije po koncu uporabe preoblikuje, predela ali reciklira.

Predlog je povezan z [akcijskim načrtom EU za krožno gospodarstvo](#) in [evropsko industrijsko strategijo](#). Namen predloga je upravljati s celotnim življenjskim krogom baterij, od oblikovanja do porabe in reciklaže v nove izdelke.

Svet mora posodobitev direktive uradno sprejeti, nato pa bodo predpisi nemudoma začeli veljati. Tako bodo baterije bolj trajnostne, zmogljive in trpežne.

Kako so baterije kategorizirane v razrede?

Evropski poslanci so pozvali k [vpeljavi novih kategorij baterij](#) za "lahka prevozna sredstva", kot so električna kolesa in električni skiroji, ki jih ljudje vse več uporabljajo. Nova kategorija bi dopolnila dosedanje razrede: prenosne, avtomobilske in industrijske baterije.

BATERIJE, DOSTOPNE V EU

Avtomobilske baterije

Uporabljajo se za zagon avtomobila in razsvetlavo

Industrijske baterije

Za shranjevanje energije ali poganjanje električnih vozil

Baterije za lahka vozila

Denimo za e-kolesa in e-skiroje

Prenosne baterije

So zaprte, lahko se jih ročno prenaša in niso ne industrijske ne avtomobilske

Vir: Služba Evropskega parlamenta za raziskave, 2021

Baterije, dostopne v EU

Baterije: strateški trg za EU

Globalno povpraševanje po baterijah naj bi bilo do leta 2030 14-krat višje kot danes. Evropski trg bi lahko pomenil 17 odstotkov svetovnega povpraševanja. Spremembe se večinoma odvijajo zaradi razvoja digitalnega gospodarstva ter sprememb na področju obnovljive energije in mobilnosti z nizkimi izpusti. Zaradi povečanja uporabe električnih vozil, ki uporabljajo baterije, bo ta trg strateškega pomena na globalni ravni.

Omejevanje izpustov ogljika

Baterije bodo morale biti opremljene z nalepko, na kateri bo označen njihov ogljični odtis, da bo njihov okoljski odtis bolj pregleden. To bo obvezno za baterije za električne avtomobile, baterije za lahka vozila in industrijske baterije, ki se lahko ponovno napolnijo in imajo kapaciteto nad 2 kWh. Označba bo krila celotno življenjsko dobo baterije in zagotovila, da baterije vsebujejo minimalno stopnjo določenih surovin.

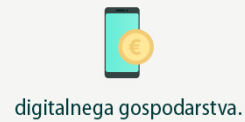
Izzivi s kritičnimi surovinami baterij

Proizvodnja baterij je precej odvisna od uvoza kritičnih surovin, predvsem kobalta, litija in mangana, ki imajo pomemben vpliv na okolje in družbo.

Novi predpisi bodo od proizvajalcev baterij zahtevali primerno skrbnost, saj so človekove pravice pri pridobivanju teh kritičnih surovin pogosto kršene. Izpolnjevat bodo morali okoljevarstvene in družbene zahteve pri pridobivanju, predelavi in trgovanju s kritičnimi in sekundarnimi surovinami. Vsi gospodarstveniki, ki prodajajo baterije na trgu EU, z izjemo malih in srednjih podjetij bodo morali razviti in uvesti politiko primerne skrbnosti.

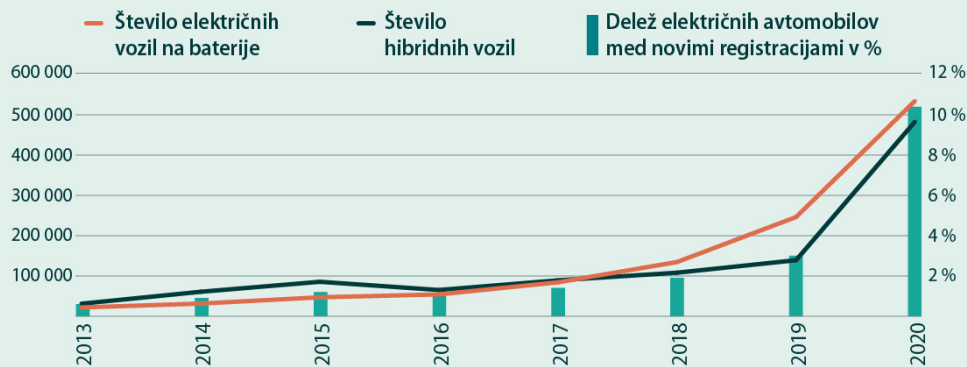
BATERIJE IN TRAJNOST

Potrebe po baterijah bodo rasle skupaj z naraščanjem:

Povpraševanje po električnih avtomobilih v EU raste:

Registracije električnih avtomobilov v EU

Za baterije za električna vozila in shranjevanje energije bo EU potrebovala:

Viri: Evropski parlament, 2021; Evropska komisija, 2020; Služba Evropskega parlamenta za raziskave, 2021; Svetovni gospodarski forum, 2019; Evropska agencija za okolje, 2021

Baterije in trajnost

Več recikliranja baterij

Skoraj polovica (47 odstotkov) vseh prenosnih baterij in akumulatorjev, ki je bila prodana v EU, je bila v letu 2020 zbrana za reciklažo. Obstajajo različne metode recikliranja za vsako baterijo, saj potrebujejo za izdelavo različne kovine in spojine.

Novi predpisi vsebujejo strožje cilje za zbiranje prenosnih baterij (45 odstotkov do leta 2023, 63 odstotkov do leta 2027 in 73 odstotkov do leta 2030) in za zbiranje baterij za lahka vozila (51 odstotkov do leta 2028 in 61 odstotkov do leta 2031).

Prav tako bi morali biti vsi odpadki baterij za lahka vozila, baterij za avtomobile, baterij za električna vozila in industrijskih baterij zbrani za končne uporabnike brez dodatnih stroškov, ne glede na naravo, kemijsko sestavo, stanje, znamko ali izvor izdelka.

V skladu z novimi pravili je treba v novih baterijah ponovno uporabiti minimalne količine predelanega kobalta (16 odstotkov), svinca (85 odstotkov), litija (6 odstotkov) in niklja (6 odstotkov) iz proizvodnih in potrošniških odpadkov.

Lažje odstranjevanje in menjava baterij

Namen novih predpisov je, da bo baterije lažje odstraniti in zamenjati, istočasno pa bodo potrošniki bolje informirani. Prenosne baterije v napravah morajo biti zasnovane tako, da jih lahko uporabniki z lahkoto odstranijo in zamenjajo. Ta zahteva bo postala obvezna tri leta in pol po začetku veljave predpisov. Več informacij bo na voljo o kapaciteti, zmogljivosti, vzdržljivosti, kemijski sestavi baterije. Prav tako pa bo na voljo simbol za "ločeno zbiranje".

Več o krožnem gospodarstvu

- [Krožno gospodarstvo: definicija, pomen in prednosti](#)
- [Ravnanje z odpadki v EU: Infografika s podatki](#)
- [E-odpadki v EU: podatki \(infografika\)](#)
- [Učinek tekstilne proizvodnje in odpadkov na okolje \(infografika\)](#)
- [Kako spodbuditi trajnostno potrošnjo?](#)
- [Ekološko oblikovanje: od energetske učinkovitosti do recikliranja](#)
- [Kako zmanjšati količino odpadne embalaže v EU? \(infografika\)](#)

Več

[Na kratko \(Služba Evropskega parlamenta za raziskave\)](#)